

5

Materiál
na zasadnutie miestneho zastupiteľstva

dňa 21. apríla 2017

Návrh

**všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava-Staré Mesto č. .../2017
o ochrane verejného poriadku na území mestskej časti Bratislava-Staré Mesto
v súvislosti s prevádzkovaním niektorých prevádzok obchodu a služieb**

Predkladateľ:

Mgr. Radoslav Števčík
starosta mestskej časti

Návrh uznesenia miestneho zastupiteľstva:

- v materiáli

Zodpovedný:

Mgr. Radoslav Števčík
starosta mestskej časti

Spracovateľ:

Mgr. Radoslav Števčík
starosta mestskej časti

Materiál obsahuje:

- návrh uznesenia
- dôvodovú správu
- návrh všeobecne záväzného nariadenia

Návrh uznesenia

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Staré Mesto

s c h v a ľ u j e

všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Staré Mesto č. .../2017 o ochrane verejného poriadku na území mestskej časti Bratislava-Staré Mesto v súvislosti s prevádzkovaním niektorých prevádzok obchodu a služieb s účinnosťou od 15. mája 2017.

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Po viacerých pokusoch vydať všeobecne záväzné nariadenia, ktoré by regulovali a zároveň garantovali pravidlá pre otváraciu dobu prevádzok obchodu a najmä pohostinských služieb, pristúpil navrhovateľ k inému spôsobu riešenia tejto problematiky. Rozhodol sa riešiť osobitne, v osobitnom nariadení, len problematiku pravidiel otváracej doby prevádzok obchodu a služieb a v osobitnom – predkladanom návrhu problematiku verejného poriadku. Máme za to, že pod dodržiavanie, resp. zabezpečovanie verejného poriadku spadá aj dodržiavanie, resp. zabezpečovanie nočného klľudu, teda nerušenia obyvateľov v okolí prevádzok v čase od 22.00 hod. do 06.00 hod.

K takémuto riešeniu navrhovateľ pristúpil preto, pretože vie, že zabezpečovanie verejného poriadku – a teda klľudu obyvateľov – nie je primárne vecou otváracích hodín, ale stanovením takých pravidiel správania sa podnikateľov, ale aj ich návštevníkov, ktoré budú k zabezpečeniu verejného poriadku smerovať. Nedá sa povedať, že sú to veci, kde jedna priamo automaticky závisí od druhej; v takom prípade by musela právna úprava byť aj takto postavená, pričom u nás nie je a územnej samospráve nedáva také nástroje a priestor, aby táto mohla vo svojich nariadeniach tieto dve veci dať do priameho súvisu a podľa toho určiť všeobecne záväzné pravidlá na svojom území.

Treba povedať, že neoddeliteľnou súčasťou tejto problematiky je dôsledné vymáhanie stanovených pravidiel, či už v predkladanom nariadení, alebo v iných, osobitných nariadeniach, alebo dokonca v zákonoch. Ich slabé, často žiadne vynucovanie vedie k ich masovému porušovaniu, čo vedie k pocitu, že tu neexistujú normy, ktoré by zabezpečovali základné pravidlá. Nie je tomu tak; aj predkladané nariadenie má ambíciu len prispieť k dodržiavaniu verejného poriadku v určitom segmente, pričom ale máme za to, že sa nepomýlime, keď povieme, že často stačí dôrazne využívať a vynucovať dodržiavanie tých pravidiel a všeobecne záväzných právnych noriem, ktoré už máme.

Prevádzkovatelia s otváracou dobou zasahujúcou do nočného klľudu budú mať v prevádzke protokoly, ktoré budú vypracované odborne spôsobilou osobou a podľa ktorých budú mať jasnú informáciu, kedy ešte ich produkcia hluku neobťažuje okolie, resp. dodržiava stanovené normy a kedy už idú za hranicu stanovenú vyhláškou. Jej porušovanie bude kontrolované a postihované. Problémom je však aj verejný poriadok v bezprostrednom okolí prevádzkarní, a to najmä v nočnom čase, kedy už nemôže fungovať letná terasa, resp. ju prevádzkareň ani nemá zriadenú, ale návštevníci prevádzkarne postávajú v jej okolí, konzumujú v nej zakúpené nápoje a svojim hlučným správaním rušia okolitých obyvateľov v ich nočnom klľude. Riešenie tohto problému je tiež ambíciou tohto nariadenia, pričom, ako je uvedené vyššie, bez súčinnosti najmä s poriadkovými útvarmi mesta a štátu a dôsledného vynucovania existujúcich pravidiel sa zmení len málo.

Aj pri tvorbe tohto návrhu nariadenia vychádzal navrhovateľ z toho, že je potrebné:

a) stanoviť pravidlá, ktoré nebudú neodôvodnene obmedzovať podnikateľov pri ich podnikateľskej činnosti,

- b) stanoviť pravidlá, ktoré nebudú obyvatelia mestskej časti Bratislava – Staré Mesto pociťovať ako také, ktoré ich nechránia,
- c) stanoviť pravidlá, ktoré zabezpečia veľmi dôležitú mestotvornú funkciu mestskej časti Bratislava – Staré Mesto,
- d) stanoviť pravidlá, ktoré nebudú v rozpore s Ústavou SR, resp. zákonmi.

Máme za to, že pravidlá, ktoré sú obsahom tohto nariadenia, nezasahujú nezákonným spôsobom do práv podnikateľov, ale ani návštevníkov mestskej časti; máme za to, že chránia obyvateľov pred nadmerným a obťažujúcim rušením ich nočného kľudu, pričom zámerne hovoríme o nadmernom a obťažujúcom rušení – úplný kľud, resp. ticho, je dosiahnuť nemožné.

Ako je uvedené aj pri návrhu nariadenia o prevádzkovej dobe prevádzok na území mestskej časti, mestská časť Bratislava – Staré Mesto, bez akejkoľvek ambície sa nadrad'ovať, má určitú **mestotvornú funkciu**, ktorú iné mestské časti nemajú. Tu sa nachádza historické jadro, tu sa nachádza väčšina kultúrnych pamiatok, tu sa najmä (aj keď, samozrejme, nielen) sústreďuje cestovný ruch a omnoho viac návštevníkov, ako inde. **Túto funkciu mestskej časti Staré Mesto je potrebné rešpektovať a rozumne rozvíjať, nie ju potlačovať.** Bolo by to nevýhodné nielen pre mestskú časť, ale aj pre hlavné mesto Bratislava. Nie je preto možné určiť pravidlá, kedy život v tejto časti mesta od určitej hodiny skrátka „vymrie“. Je však možné sa pokúsiť určiť pravidlá, kedy tento život nebude nadmieru únosnú obťažovať život stálych obyvateľov mestskej časti.

Návrh tohto všeobecne záväzného nariadenia bol pripravovaný za účasti zástupcov podnikateľov a zástupcov verejnosti. Ide o návrh, ktorý vyjadruje zhodu a kompromis jednotlivých zúčastnených strán na jeho príprave.

B. Osobitná časť.

K § 1

Upravuje sa predmet úpravy tohto nariadenia. Ide o úpravu povinností fyzických osôb – podnikateľov, právnických osôb, ktoré prevádzkujú na území mestskej časti Bratislava – Staré Mesto obchod alebo služby a tiež fyzických osôb – návštevníkov, resp. klientov týchto prevádzok.

K § 2

Na účely tohto nariadenia sa definujú niektoré pojmy, potrebné k dosiahnutiu cieľa a predmetu úpravy tohto nariadenia.

K § 3

V ods. 1 sa stanovuje, že podnikateľ, ktorý prevádzkuje svoju prevádzkareň v prevádzkovej dobe, ktorá zasahuje do nočného kľudu, má k dispozícii protokol o meraní hluku v danej prevádzkarni, kde budú namerané hodnoty tak, aby pri ich dodržaní hluk v prevádzkarni nerušil v čase nočného kľudu iné osoby, a to ani v bezprostrednom okolí prevádzkarne. Tieto

merania a vypracované protokoly o nich môžu vykonať len na to oprávnené odborne spôsobilé osoby.

Podľa ods. 2 podnikateľ zabezpečí, aby jeho prevádzkarňou produkovaný hluk neprekračoval stanovené limity, a to ani v bezprostrednom okolí jeho prevádzkarne. Ide o jeho povinnosť vyplývajúcu zo zákona a súvisiacej vyhlášky, pričom protokol o meraní hluku je jeho pomôckou na to, aby vedel, že pri akom hluku v prevádzkarni už môže prekračovať stanovené limity v jej okolí pre nočný čas. Pri v protokole nameraných a odporučených hodnotách sa už prevádzkovateľ nemôže vyhovárať, že nevedel, že si myslel, že neprekročil a pod.

V rámci dohody (ods. 3) o spoločnom postupe medzi navrhovateľom a podnikateľmi boli dohodnuté aj niektoré „soft“ opatrenia, ktoré sa podnikatelia zaviazali dodržiavať, resp. vyzývať k ich dodržiavaniu svojich zákazníkov. Inšpirácia pochádza najmä zo zahraničia a podnikatelia súhlasili s tým, že takéto upozornenia, resp. výzvy radi umiestnia vo svojich prevádzkach tak, aby boli viditeľné a aby vyzývali hostí správať sa tak, aby neobťažovali a nerušili okolie prevádzky v nočnom čase.

V ods. 4 sa zákazníkovi prevádzkarne zakazuje vynášať z prevádzkarne von a tam, v bezprostrednom okolí prevádzkarne, konzumovať nápoje, pokiaľ nejde o letnú terasu, v čase nočného klľudu (22.00 – 06.00). Pokiaľ je už exteriérové sedenie zatvorené, nemali by sa hostia zdržiavať vonku v bezprostrednej blízkosti prevádzkarne a konzumovať tam nápoje, rušiť nočný klľud a znečisťovať okolie. Tu (a v nasledovných ustanoveniach) sa vraciame však k tomu, že túto povinnosť, resp. jej zabezpečovanie, nemôžu vynucovať podnikatelia, ale musí ísť o poriadkové zložky mesta – mestskú políciu.

V ods. 5 ustanovenie odkazuje na zákaz fyzickým osobám konzumovať alkoholické nápoje vo všeobecnosti na verejných priestranstvách – a to odkazom na osobitné nariadenie. Môže sa zdať, že ide o duplicitnú úpravu, avšak zastávame názor, že pri udržiavaní a zabezpečovaní verejného poriadku v súvislosti s prevádzkovaním niektorých prevádzok obchodu a služieb nie je problémom sa pri tejto úprave pozastaviť. Keďže nám však ide o verejné priestranstvo v bezprostrednej blízkosti niektorých prevádzok a osobitné nariadenie je všeobecné, resp. všeobecnejšie, upozorňujeme na túto úpravu aj takýmto odkazom.

V ods. 6 sa stanovuje zákaz v bezprostrednom okolí prevádzkarne konzumovať v nej zakúpené nápoje potom, ako sa zatvorí letná terasa. Tieto situácie sú častým predmetom sťažností obyvateľov žijúcich v okolí prevádzkarní, preto je potrebné zabezpečiť, aby sa takto hostia prevádzok nesprávali. Ide o nočný čas, pričom okrem požiadavky zabezpečovať jeho nerušený priebeh ide aj o zabezpečenie požiadavky na dodržiavanie iných súčastí verejného poriadku, ako napríklad neznečisťovanie verejného priestranstva, nevzbudzovanie pohoršenia, výtržnosti a pod.

K pojmu „bezprostredné okolie“ sa pristúpilo z dôvodu všeobecnosti nariadenia, pričom nie je dosť dobre možné stanoviť dĺžku v metroch, resp. v centimetroch, kedy už nemá byť pôvodca hluku zodpovedný za hluk (alebo iného prípadného priestupku), či už je to podnikateľ, alebo

návštevník jeho prevádzkarne. Zavedenie tohto pojmu zároveň dáva priestor orgánu verejného poriadku na tzv. správne uváženie, teda postup správneho orgánu, ktorý je právom dovolený, nie je a nesmie byť svojvoľný, musí sa opierať o právne predpisy, ale vzhľadom na situáciu umožňuje, resp. potrebuje určitú voľnosť pri posudzovaní danej situácie.

K podobnému termínu odkazujeme aj napr. „verejný poriadok“, ktorý takisto nemá platnú legálnu definíciu. V zákone č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov sa napr. v § 38 ods. 1 objavuje pojem „súvislá snehová vrstva, ľad alebo námraza“ – pri povinnosti mať auto vybavené zimnými pneumatikami. Takisto nie je možné presne stanoviť, či je súvislá vrstva už tá s dĺžkou 1 m, alebo to bude až 3,75 m a pod. Je však na správnom uvážení pri rozhodovaní správneho orgánu, či za daných podmienok už auto zimné pneumatiky malo mať, alebo ešte nie. V obdobnej situácii sa nachádzame aj pri „bezprostrednom okolí“ prevádzkarne. Pokiaľ si hosť kúpi bagetu a nápoj, začne ju konzumovať, ale robí to pri chôdzi a od prevádzkarne odchádza, bolo by nezmyslom ho zastavovať a prípadne pokutovať. V bezprostrednom okolí prevádzkarne, počas nočného kľudu, by to však robiť nemal. Aj tu je však miera sankcionovateľnosti závislá od miery nebezpečnosti konania. Tieto ustanovenia by mali byť vždy vykladané v kontexte situácie, musia byť niečím, o čo sa bude môcť oprieť mestská polícia pri ich vynucovaní, nesmie však ísť o nástroj na „buzeráciu“ ľudí, ktorých konanie je inak nezávadné a ničím neobťažuje okolie.

K § 4

V ods. 1 sa stanovuje, ktoré subjekty sú oprávnené vykonávať kontrolu dodržiavania tohto nariadenia. Ide najmä o poriadkový útvar mesta, ktorým je mestská polícia. Podnikatelia sú podľa príslušných ustanovení živnostenského zákona povinní dodržiavať aj povinnosti dané im osobitnými predpismi; na základe podnetov toto môže preverovať živnostenská inšpekcia a v prípade pozitívnych nálezov takisto sankčne postupovať voči podnikateľom, ktorí tieto povinnosti nedodržiavajú, čo však nie je predmetom regulácie tohto nariadenia.

Ods. 2 - už sa hovorilo o mestotvornom charaktere mestskej časti Bratislava - Staré Mesto, ako aj o tom, že ani sebestačnosť predpis nezabezpečí úplnú spokojnosť všetkých zúčastnených, resp. dotknutých subjektov. Extrémne dôležitým je však dohľad a vynucovanie dodržiavania týchto predpisov. Preto sme presvedčení, že v exponovanom období letnej sezóny, a to najmä v dňoch štvrtok – sobota, by mala byť mestská polícia v uliciach Starého Mesta jednoducho viac prítomná, ako je tomu v inom čase (aj to možno len tam, kde sa jedná o „problémové“ prevádzkarne). Sme si vedomí, že toto ustanovenie je viac deklaratórne ako normatívne, avšak zdôrazňuje to aktuálnu potrebu a to, čo je v tom ustanovení obsiahnuté – teda na jednej strane pre charakter mestskej časti nie je možné reštaurácie a bary zatvoriť, na strane druhej tu musí byť prítomný niekto, aby vynucoval ochranu dotknutých obyvateľov.

K § 5

Pri sankciách sa odkazuje na osobitné predpisy.

K § 6

Stanovuje sa účinnosť nariadenia.

Návrh

Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Staré Mesto

č. .../2017
z 2017

o ochrane verejného poriadku na území mestskej časti Bratislava-Staré Mesto v súvislosti s prevádzkovaním niektorých prevádzok obchodu a služieb

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Staré Mesto podľa § 15 ods. 2 písm. a) zákona SNR č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov, § 4 ods. 3 písm. n) a § 6 ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a čl. 18 ods. 4 písm. a) štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislave v znení dodatkov sa uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení:

§ 1 Úvodné ustanovenia

Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „nariadenie“) upravuje povinnosti fyzických osôb oprávnených na podnikanie, právnických osôb a fyzických osôb v súvislosti s ochranou verejného poriadku na území mestskej časti Bratislava-Staré Mesto (ďalej len „mestská časť“).

§ 2 Základné pojmy

Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- a) verejným priestranstvom všetky verejne prístupné miesta slúžiace na verejné užívanie, ktorými sú ulica, námestie, cesta, chodník, parkovisko, nábrežie, most, priechod, podchod, nadchod, schody, parky, detské ihriská, rekreačný les, trhové miesto, priestory zastávok a staníc verejnej osobnej dopravy,
- b) podnikateľom

1. osoba zapísaná v obchodnom registri¹,
2. osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia²,
3. osoba, ktorá podniká podľa osobitných predpisov³,

¹ § 27 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.

² § 10 zákona č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

³ Napríklad zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 171/2005 Z.z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- c) prevádzkarňou priestor, v ktorom sa prevádzkuje podnikateľská činnosť obchodu alebo služieb,
- d) prevádzkovou dobou čas, kedy je prevádzkareň sprístupnená spotrebiteľom k predaju príslušnej obchodnej komodity alebo poskytovaniu služieb,
- e) nočným časom časový úsek dňa od 22.00 h do 06.00 h⁴,
- f) hudobnou produkciou hudba určená na počúvanie, tanečnú zábavu, diskotéku, reprodukováaná technickým zariadením alebo akustickými prístrojmi, živá hudba alebo koncertné vystúpenie.

§ 3 **Základné ustanovenia**

- (1) Podnikateľ s prevádzkovou dobou prekračujúcou 22.00 hod. má v prevádzkarni uložený protokol o vykonanom meraní hlučnosti v prevádzkarni vypracovaný a vydaný oprávnenou odbornou spôsobilou osobou⁵, ktorý predloží na požiadanie oprávnenej osoby podľa § 4 nariadenia.
- (2) Podnikateľ zabezpečí, aby v bezprostrednom okolí prevádzkarne, ktorú prevádzkuje, nedochádzalo počas nočného času k neprípustnej expozícii obyvateľov hlučnosťou, vibráciami a infrazvukom produkovanými v prevádzkarni v rozpore s osobitným predpisom⁶ a v rozpore s protokolom podľa ods. 1.
- (3) Podnikateľ má v rámci svojej prevádzkarne na viditeľnom mieste umiestnenú výzvu návštevníkom prevádzkarne, aby mimo priestoru exteriérového sedenia (letnej terasy), pokiaľ je zriadené, nekonzumovali nápoje zakúpené v prevádzkarni a nerušili verejný poriadok a nočný klud v nočnom čase v bezprostrednom okolí prevádzkarne. Pri zabezpečovaní verejného poriadku v bezprostrednom okolí prevádzkarne podnikateľ poskytuje súčinnosť príslušným orgánom.
- (4) Fyzickej osobe, návštevníkovi prevádzkarne, je zakázané z prevádzkarne vynášať nápoje a konzumovať ich v bezprostrednom okolí prevádzkarne na verejnom priestranstve, mimo priestoru exteriérového sedenia, počas nočného času.
- (5) Fyzickej osobe sa zakazuje konzumovať alkoholické nápoje na verejných priestranstvách podľa všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava-Staré Mesto č. 12/2013.

⁴ § 2 písm. zh) vyhlášky č. 549/2007 Z. z. Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

⁵ § 15 ods. 1 písm. a) v spojitosti s § 16 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁶ Vyhláška č. 549/2007 Z. z. Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

(6) Po uplynutí prevádzkovej doby pre exteriérové sedenie je v nočnom čase zakázané zdržiavať sa v bezprostrednom okolí prevádzkarne a konzumovať nápoje zakúpené v prevádzkarni.

(7) Počas nočného času je zakázané prevádzkovať ozvučovací zariadenia, rádiá, televízne prijímače, prehrávače hudby či iné zvukové zariadenia umiestnené na oknách prevádzkarne alebo vo vstupe do prevádzkarne.

§ 4 Kontrolná činnosť

(1) Vykonávať kontrolnú činnosť nad dodržiavaním tohto nariadenia a ukladať pokuty sú oprávnení

- a) príslušníci Mestskej polície hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a
- b) poverení zamestnanci mestskej časti.

(2) Vzhľadom na mestotvorný charakter mestskej časti Mestská polícia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy posilňuje hliadky vykonávajúce dozor nad dodržiavaním tohto uznesenia na území mestskej časti v dňoch štvrtok – sobota, a to najmä v letnom období.

§ 5 Sankcie

(1) Mestská časť môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá poruší toto nariadenie, uložiť pokutu podľa osobitného predpisu.⁷

(2) Mestská časť môže fyzickej osobe, ktorá poruší toto nariadenie, uložiť pokutu podľa osobitného predpisu.⁸

§ 6 Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňa 15. mája 2017 s výnimkou § 3 ods. 1, ktorý nadobúda účinnosť dňa 15. júla 2017.

Mgr. Radoslav Števčík
starosta mestskej časti

⁷ § 28 ods. 2 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov.

⁸ § 47 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.